Het Flevolands Archief

Jaarverslag van de gemeentearchivaris 2024

Toezicht niet overgebracht archief en beheer archiefbewaarplaats

Gemeente Zeewolde

Verslaglegging door: Joep Koorndijk

Inhoudsopgave

Inhoud

1. Inleiding 3

Methodiek *4*

Leeswijzer *4*

2. Managementsamenvatting 4

Aanbevelingen uit jaarverslag 2023 ..... *5*

3. Toelichting per KPI-onderwerp 7

Lokale regelingen *7*

Middelen en mensen *9*

Archiefruimten, applicaties, archiefbewaarplaats en e-depot *11*

Interne kwaliteitszorg en toezicht *13*

Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden *14*

Overbrenging van archiefbescheiden *16*

4. Gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden 18

5. Aanbevelingen voor 2025 20

6. Beheer archiefbewaarplaats 21

1. Inleiding

2024 is een jaar geweest waarin archief en informatiebeheer niet onbesproken is geweest. Landelijk is er veel aandacht geweest voor de openbaarmakingen per 1 januari 2025 van het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging en de waarschuwing van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) hierbij.[1] De toegenomen aandacht en focus van de AP op archieven betekent dat we ons bewuster moeten worden van de impact die archieven op de samenleving kunnen hebben. Dit reikt veel verder dan alleen de archieven en gaat ook over de wijze van informatiebeheer en welke informatie overheidsorganisaties met welk doel beheren. Om, onder andere, hierop toe te zien oefent de archivaris van de gemeente Zeewolde het toezicht uit op de niet overgebrachte archieven van de gemeente en doet hier jaarlijks verslag over aan het College van Burgemeester en Wethouders.

De gemeentearchivaris heeft voor 2024 een gecombineerd jaarverslag opgesteld die bestaat uit twee onderdelen. Een verslag over het toezicht op het niet overgebracht archief van de gemeente en een verslag over het beheer van de archiefbewaarplaats.

Het ijkpunt van dit verslag betreft de actie- en verbeterplannen van de gemeente Zeewolde, het vorige jaarverslag en de tussentijdse ontwikkelingen op het gebied van informatiebeheer die, zowel binnen de organisatie, als daarbuiten hebben plaatsgevonden. Dit resulteert in een verslag waarbij bevindingen worden gedaan gebaseerd op de doorlopende actiepunten en aanbevelingen in plaats van een nulmeting gebaseerd op een gedetailleerde uitvraag van alle archief-KPI's. Door de focus te leggen op doorlopende actiepunten en de aanbevelingen van de archivaris kan de Gemeente Zeewolde doelgericht op verbetering en optimalisatie van het informatie en archiefbeheer sturen, én wordt voor het College van B&W inzichtelijk welke stappen de Gemeente Zeewolde in 2024 heeft gezet.

Het streven van de Gemeente Zeewolde en de archivaris is om te werken aan een organisatie die is voorbereid op de toekomst van het informatie- en archiefbeheer. Hoewel de gemeente Zeewolde belangrijke stappen heeft gezet in het optimaliseren van het informatie- en archiefbeheer blijven er aandachtspunten staan die de gemeente op termijn op kan pakken. In hoofdstuk 5 treft u een overzicht aan van mijn aanbevelingen voor de gemeente. Dit overzicht is gebundeld zodat de organisatie een overzichtelijk beeld kan vormen van de belangrijkste ontwikkelingen en mijn aanbevelingen voor 2025. De voorbereiding, uitvoering en opvolging van mijn bevindingen in dit verslag dienen als de rode draad van het toezicht voor de komende periode.

[1] Https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/actueel/nationaal-archief-gewaarschuwd-om-online-openbaarmaking

Methodiek

Dit jaarverslag is gebaseerd op de eerder opgestelde toezichtverslagen en de uitwerkingen van periodieke overleggen en tussentijdse bevindingen. Na een eerste versie wordt het verslag ter controle gedeeld waarbij de gemeente Zeewolde het verslag op feitelijkheid en een juiste weergave van de door de toezichthouder geconstateerde bevindingen kan controleren. Na de verwerking van het wederhoor maak ik het verslag definitief en bied deze aan bij het College van B&W. Het College kan mijn verslag gebruiken voor een eigen actie- en verbeterplan en ter verantwoording aan de Gemeenteraad en Gedeputeerde Staten.

Leeswijzer

De gemeentearchivaris brengt jaarlijks verslag uit aan het College van B&W over zowel het toezicht op het niet-overgebracht archief van de gemeente als over het beheer van de archiefbewaarplaats. Om de scheiding tussen toezicht en beheer duidelijk aan te geven bestaat dit verslag dan ook uit twee delen. Het eerste deel gaat over het toezicht op het informatiebeheer van de gemeente. Het tweede deel gaat over het beheer van de archiefbewaarplaats. Beide delen kunnen los van elkaar worden gelezen en behandeld. In dit verslag zijn ook de ontwikkelingen meegenomen die begin 2025 hebben plaatsgevonden. Hoofdstuk 2 bestaat uit de managementsamenvatting met daarin mijn aanbevelingen en bevindingen uit het jaarverslag 2023. Hoofdstuk 3 gaat over het toezicht op het beheer van het niet overgebrachte archief van de gemeente Zeewolde. Hoofdstuk 4 gaat over het informatie- en archiefbeheer op de gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen van de gemeente Zeewolde. Hoofdstuk 5 bestaat uit een opsomming van mijn aanbevelingen.
Hoofdstuk 6 gaat over het beheer van de archiefbewaarplaats van de gemeente Zeewolde.
De paragrafen in hoofdstuk 3 verwijzen naar de Archief-KPI's. Het is mogelijk dat niet elk KPI-onderdeel wordt behandeld. Als er geen relevante ontwikkelingen en bevindingen op een KPI-onderdeel zijn te melden dan komt dit onderdeel niet terug in dit verslag. Per paragraaf wordt aangegeven in welke mate de gemeente mijn aanbeveling heeft opgepakt. Als een aanbeveling is opgepakt en afgehandeld, neem ik deze niet op in de opsomming met bevindingen voor 2025 en komt deze uiteraard niet meer terug in het volgende verslag.

2. Managementsamenvatting

Het verslag van de gemeentearchivaris bestaat uit een deel dat gaat over het toezicht over het niet-overgebrachte archief van de gemeente Zeewolde en een deel over het beheer van de archiefbewaarplaats. Het eerste deel bestaat uit een toelichting met aanbevelingen die overeenkomen met de onderdelen en onderliggende deelvragen uit de KPI-vragenlijst. Bij elke behandelde deelvraag geef ik een korte toelichting. Per deelvraag is ook een tabel ingevuld met mijn aanbevelingen en bevindingen. De gemeente Zeewolde kan mijn aanbevelingen gebruiken voor het opstellen van een intern actie- en/of verbeterplan ten behoeve van het optimaliseren van het informatie- en archiefbeheer van de organisatie. Het eerste deel van mijn verslag geeft in de hoofdstukken 3 tot en met 5 de stand van zaken weer van het informatiebeheer van de gemeente Zeewolde over 2024 en eindigt met mijn aanbevelingen voor 2025. Het tweede deel van mijn verslag geeft in hoofdstuk 6 inzage in de wijze waarop de overgebrachte archieven van de gemeente Zeewolde zijn beheerd in de gemeentelijke archiefbewaarplaats in 2024.

Aanbevelingen uit jaarverslag 2023

In 2024 heeft de Gemeente Zeewolde naar aanleiding van het jaarverslag van de archivaris over 2023, diverse acties uitgezet en uitgevoerd ten behoeve van het informatie- en archiefbeheer. In onderstaand overzicht is de status van mijn aanbevelingen aan het einde van 2024 weergegeven. Om de status van de opvolging weer te geven heb ik deze een kleurcodering gegeven. In deze follow-up wordt gebruik gemaakt van drie mogelijke kleuren met de volgende betekenissen:

Kleur	Waarde	Toelichting
	Afgehandeld	Het onderdeel is volledig afgehandeld en komt niet meer terug in het volgend jaarverslag.
	Gedeeltelijk afgehandeld	Het onderdeel is gedeeltelijk afgehandeld en blijft aan de orde.
	Niet afgehandeld; urgent	Het onderdeel is niet afgehandeld. Het is van belang dat dit jaar stappen gezet worden.

KPI-Onderwerp	*Aanbeveling*	*Status eind 2024*

Lokale Regelingen	*Neem een Instellingsbesluit voor het SIO en leg daarin vast dat het SIO via MIZ verloopt.*	
	Laat het SIO in 2024 minstens 2 keer bij elkaar komen.	
	Stel in 2024 de door Zeewolde aangemerkte hotspots vast.	
	Werk in 2024 beleid uit om informatie van de hotspots als zodanig aan te merken en te bewaren/beheren.	
Middelen en mensen	*Zorg er in 2024 voor dat de huidige capaciteit van DIV voldoende is om alle informatie- en archiefbeheerstaken van Zeewolde uit te voeren.*	
	Werf in 2024, overeenkomstig het implementatieplan, voldoende nieuw personeel.	
	Deel in 2024 het implementatieplan met de gemeentearchivaris.	
	Zet in 2024 in op een centralere rol van DIV binnen de organisatie als kennis- en expertisegebied op het terrein van informatie- en archiefbeheer.	
	Ga in 2024 verder met het wegwerken van de (analoge) achterstanden.	
Archiefruimte, applicaties, archiefbewaarplaats en e-Depot	*Maak een keuze uit het:* *1) Verbouwen van de kluisruimte van Burgerzaken.* *2) Het aanvragen van ontheffing bij de provincie voor opslag in de kluisruimte.* *Het opheffen van de kluisruimte als archiefruimte en het ergens anders onderbrengen van het archief.*	
	Zorg er in 2024 voor dat e-mailberichten in de applicatie van Motion kunnen worden opgeslagen.	
	Ga verder met uitwerking van het project Automatisch Archiveren.	
Interne kwaliteitszorg en toezicht	*Ga in 2024 verder met de uitrol van het kwaliteitsplan per team.*	
	Draai voor de al geïmplementeerde onderdelen in 2024 cyclische rapportages en deel deze met de gemeentearchivaris, wanneer deze betrekking hebben op het informatie- en archiefbeheer.	
Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden	*Stel in 2024 een applicatieoverzicht op en deel deze met de gemeentearchivaris.*	
	Ga na of applicaties die buiten Corsa archiefbescheiden beheren ook een eigen metadataschema hebben.	
	Als bovenstaande niet aan de orde is, zorg dat dan een MDTO-compliant metadataschema wordt opgesteld en geïmplementeerd.	
	Werk in 2024 verder aan de overkoepelende bewaarstrategie.	
Overbrenging van archiefbescheiden	*Rond de bewerking van de bouwvergunningen af en breng deze in 2024 over naar de archiefbewaarplaats.*	
	Rond de bewerking van de milieuvergunningen af en breng deze in 2024 over naar de archiefbewaarplaats.	
	Ga in 2024 verder met de bewerking van het bestuursarchief.	

3. Toelichting per KPI-onderwerp

Lokale regelingen

Strategisch Informatieoverleg (SIO)

Zeewolde beschikt zelf niet over een vastgesteld SIO, maar heeft gekozen om het SIO bij de uitvoeringorganisatie Meerinzicht te beleggen. Dit betekent dat het SIO breder is ingestoken en niet alleen de informatiebelangen van Zeewolde behartigd, maar ook van de andere aangesloten gemeentes. Door deze inrichting staat het SIO als adviserend instrument verder van de organisatie af dan wanneer dit als instrument van de gemeente zelf is ingericht. Dit is wat mij betreft geen belemmering wanneer de vertegenwoordiging voor Zeewolde in het SIO de boodschappen richting en vanuit het SIO effectief weet te vertalen. MIZ heeft voor Zeewolde in 2024 twee bijeenkomsten voor het SIO georganiseerd. Een in juni en een in november.[2][3] Hiermee heeft de gemeente voldoende invulling gegeven aan het organiseren van het SIO, daarom beschouw ik mijn aanbeveling hierover dan ook als opgevolgd.

In de twee bijeenkomsten van het SIO in 2024 zijn onder andere de samenstelling en instelling van het SIO besproken.[4] Een effectief SIO is gebaseerd op een Instellingsbesluit waarin het SIO formeel vorm krijgt. MIZ heeft nog geen formeel instellingsbesluit genomen of gepubliceerd. Wel heeft MIZ in 2019 een instellingsbesluit op directieniveau genomen.[5] Ik raad de gemeente Zeewolde aan om alsnog een formeel instellingsbesluit te nemen en deze te publiceren. Het is aan te raden om de vertegenwoordiging van Zeewolde bij MIZ concreet in het formeel besluit op te nemen, zodat MIZ een herleidbaar en formeel gegrond mandaat hierin heeft. Daarom blijft mijn aanbeveling hierover voor 2025 staan.

Aanbeveling	*Bevinding eind 2024*
Neem een Instellingsbesluit voor het SIO en leg daarin vast dat het SIO via MIZ verloopt.	

[2] 20240605 Verslag en actie- en besluitenlijst SIO MIZ
[3] 20241128 Actie- en besluitenlijst SIO MIZ
[4] Agenda SIO 5 juni 2024
[5] Corsa MIZ (doc.nr. m190001479).

Hotspots

De gemeente Zeewolde heeft in 2023 deelgenomen aan een regionale sessie voor het ophalen van relevante hotspots. HFA heeft hier vervolgens een grosselijst van gemaakt waarop mogelijke hotspots voor de gemeente Zeewolde zijn aangegeven. MIZ heeft de hotspotmonitor in het SIO in 2024 als agendaonderdeel besproken. Het College van B&W heeft de uitkomsten van de hotspotmonitor met de, voor Zeewolde relevante, hotspots wel ontvangen maar formeel nog niet vastgesteld. Mijn aanbeveling over het vaststellen van de aangemerkte hotspots blijft voor 2025 relevant.

Na het vaststellen van hotspots moet de organisatie ook in staat zijn om de informatie van deze hotspots te verzamelen, beheren en, uiteindelijk, over te brengen naar de archiefbewaarplaats. Het is dan ook belangrijk dat een organisatie over beleid beschikt om informatie in de organisatie veilig te stellen. Een periodieke hotspotmonitor is een instrument welke gebruikt kan worden om hotspots aan te wijzen, uit te werken en informatie te beheren.[6]

Zeewolde heeft in 2024 nog geen beleid hiervoor opgesteld. Vanwege capaciteitsgebrek is nog onzeker of de nodige middelen vrijgemaakt kunnen worden om dit beleid in 2025 voldoende op te kunnen pakken en te implementeren. Desondanks raad ik aan dat de gemeente hier in 2025 een concreet vervolg aan geeft. Informatie over hotspots is vaak vluchtig en kent, als het al om procesgebonden informatie gaat, vaak zeer korte bewaartermijnen. Het risico dat deze informatie definitief verdwijnt wordt alleen maar groter. Daarom blijft mijn bevinding dan ook relevant voor 2025.

Aanbeveling	*Bevinding eind 2024*
Stel de door Zeewolde aangemerkte hotspots formeel vast.	
Werk beleid uit om informatie van de hotspots als zodanig aan te merken en te bewaren/beheren.	

[6] Handreiking Periodieke Hotspot-monitor decentrale overheden (Archief innovatie decentrale overheden, 2017).

Middelen en mensen

Capaciteit DIV

Het werven van voldoende kundig personeel is binnen de informatie- en archiefsector al meerdere jaren een uitdaging voor allerlei overheidsorganisaties. De behoefte aan informatie- en archiefprofessionals met voldoende kennis bij overheidsorganisaties is groot. Deze behoefte laat zich niet altijd duidelijk vertalen naar de beschikbare capaciteit van de relevante afdelingen. Het is een geval van vraag en aanbod, waarbij de organisaties geen invloed uit kunnen oefenen op het aanbod maar wel op de vraag. Dit vereist wel de nodige commitment van de organisatie door in te zetten op uitbreiding van de beschikbare capaciteit van DIV. In 2024 is de vaste recordmanager van Zeewolde vertrokken waardoor de bezetting van DIV tijdelijk minder was. Inmiddels is de functie van RM voor Zeewolde ingevuld. Voor diverse projecten, waaronder de Woo, wordt tijdelijke ondersteuning ingehuurd.

Het tijdelijke terugvallen van de bezetting voor informatie- en archiefbeheer bij MIZ vormt een risico voor het oplopen van achterstanden in de reguliere werkzaamheden. De markt voor informatie- en archiefmedewerkers is immers krap, wat in kan houden dat bij uitval werkzaamheden uitgesteld moeten worden om de druk op de afdeling te verlichten. Ik wil de gemeente dan ook meegeven dat Zeewolde en MIZ voldoende inzetten op een weerbare DIV-afdeling die in staat is om tijdelijke uitval op te vangen. Mijns inziens is de huidige formatie hiertoe onvoldoende en ik adviseer dan ook nadrukkelijk om de bezetting structureel uit te breiden. Mijn aanbeveling over de capaciteit van DIV blijft dan ook voor 2025 relevant.

De basis voor de ontwikkelingen van DIV ligt in twee adviesrapporten die beiden in 2020 zijn vastgesteld.[7][8] De middelen voor het wegwerken van achterstanden in archiefbeheer zijn door de gemeenten in 2022 toegekend op basis van deze twee adviesrapporten. In 2024 heeft MIZ de verdere uitwerking van de verbetering in een bijgewerkt plan opgenomen.[9] In de actieplannen is destijds verwezen naar het implementatieplan, mij is verteld dat het programmaplan en het implementatieplan hetzelfde plan zijn. Om verwarring te voorkomen pas ik de aanbeveling dan ook aan door hier ook te spreken van het programmaplan. Omdat dit programmaplan met ons is gedeeld beschouw ik mijn aanbeveling hierover dan ook als ingevuld.

Het programmaplan van MIZ bevat middelen om tijdelijk extra ondersteuning te werven. Het doel van deze tijdelijke middelen is om veranderingen door te voeren die structurele

[7] DIV Ontwikkeling & Innovatie: Adviesrapport, 2020.
[8] Domein Sociaal van papier naar digitaal: Adviesrapport, 2020.
[9] Programmaplan fase 2: Domein Sociaal Digitaal en DIV Ontwikkeling & Innovatie, 2024.

uitbreiding niet langer nodig maken. Zolang de achterstanden in o.a. vernietiging niet zijn weggewerkt blijven de middelen voor extra ondersteuning relevant, daarom blijft mijn aanbeveling hierover staan.

Aanbeveling	*Bevinding eind 2024*
Zorg ervoor dat de huidige capaciteit van DIV voldoende is om alle informatie- en archiefbeheerstaken van Zeewolde uit te voeren.	
Werf, overeenkomstig het programmaplan, voldoende nieuw personeel.	

Financiële middelen voor bewerking analoge archieven, investeren in kennis en realisatie digitale duurzaamheid

Medewerkers van DIV hebben in 2023 deelgenomen aan bijeenkomsten en sessies waarbij waardevolle kennis is opgedaan. Het is aan de organisatie om ervoor te zorgen dat DIV als specialist op het gebied van informatie- en archiefbeheer deze kennis verder verspreid in de organisatie en zo bijdraagt aan verhoging van de bewustwording en kennis van alle medewerkers van de organisatie op het gebied van informatie- en archiefbeheer. Omdat Zeewolde is aangehaakt bij dergelijke kennissessies en er binnen MIZ plannen in uitvoering zijn waarbij DIV wordt aangehaakt, is de positie van DIV in de organisatie wel zichtbaarder geworden. De beperkte capaciteit van DIV blijft voor mij wel een zorgpunt. Met de huidige capaciteit voorzie ik niet dat DIV de rol in de organisatie kan vervullen die het zou moeten hebben. De werkzaamheden van DIV focussen zich de laatste tijd meer op operationele taken, ik adviseer dan ook dat de gemeente de strategische en tactische rol van DIV meer ruimte geeft. Dit kan alleen wanneer DIV daar qua formatie ruimte voor heeft. Daarom blijft mijn aanbeveling hierover voor 2025 staan.

Zeewolde heeft in 2023 middelen vrijgemaakt om (achterstanden in) de analoge archiefbewerkingen op te pakken. Naast het bewerken van diverse archieven is DIV ook betrokken bij het programma Werken aan Dossiers. De scope van het programma Werken aan Dossiers is gericht op de digitale achterstanden in de periode van 2015 tot en met 2020. De gemeente Zeewolde heeft met het programma Werken aan Dossiers ook plannen opgesteld om achterstanden in lijnwerk vanaf 2024 te voorkomen. Het wegwerken van achterstanden over de

periode 2021-2023 wordt door MIZ verder opgepakt in 2025. Omdat dit onderdeel nog niet is afgerond blijft dit dan ook terugkomen op de actiepuntenlijst voor 2025.

Aanbeveling	*Bevinding eind 2024*
Zet in op een centralere rol van DIV binnen de organisatie als kennis- en expertisegebied op het terrein van informatie- en archiefbeheer.	
Ga verder met het wegwerken van de (analoge) achterstanden.	

Archiefruimten, applicaties, archiefbewaarplaats en e-depot

Kluisruimte Burgerzaken

Gemeente Zeewolde beschikt over een kluisruimte die door burgerzaken wordt gebruikt voor de opslag van archiefbescheiden. De archiefinspecteur heeft jaren geleden het gebruik van de kluisruimte van Burgerzaken als archiefruimte afgekeurd. Helaas heeft geen van de betrokken partijen de verslaglegging van deze inspectie ter beschikking. Vanaf 2019 is de verslagen terug te vinden dat aanpassingen aan de ruimte nodig zijn voordat de ruimte weer in gebruik kan worden genomen. De belangrijkste aanpassing hiervan bestond uit het vervangen van de kluisdeur. Zeewolde heeft in 2024 de kluisdeur vervangen, vervolgens heeft de archiefinspecteur in november de kluisruimte nogmaals gecontroleerd. De aangebrachte kluisdeur voldeed aan de eisen voor een archiefruimte. Bij nadere controle bleek dat er andere aandachtspunten waren die destijds niet als voorwaarde waren benoemd. In afstemming met de gemeente heeft de inspecteur geadviseerd om de kluisruimte alsnog op een aantal punten aan te passen en ontheffing voor gebruik van de ruimte bij de provincie aan te vragen.[10] De gemeente heeft in 2024 nog geen ontheffing aangevraagd bij de provincie. Blijvend gebruik van de kluisruimte is formeel dan ook nog niet toegestaan en vormt dus een risico. Ik raad aan dat de gemeente Zeewolde een keuze maakt uit het verbouwen van de archiefruimte zodat deze volledig aan wet- en regelgeving voldoet of ontheffing voor gebruik van de ruimte in de huidige staat bij de provincie aanvraagt. Daar wil ik wel bij vermelden dat de tweede keuze een tijdelijke oplossing is en gebruik van de ruimte op termijn uitgefaseerd moet worden. Daarom blijft mijn aanbeveling hierover voor 2025 staan.

[10] U2024-164 Advies Kluisruimte Burgerzaken

Aanbeveling	*Bevinding eind 2024*
Maak een keuze uit het: *1) Verbouwen van de kluisruimte van Burgerzaken.* *2) Het aanvragen van ontheffing bij de provincie voor opslag in de kluisruimte; dit betreft een tijdelijke oplossing.* *Het opheffen van de kluisruimte als archiefruimte en het ergens anders onderbrengen van het archief.*	

Archivering van e-mails

In juni 2022 is de VNG gestart met een aanvullende selectielijst e-mailbewaring voor sleutelfiguren in de organisatie volgens de Capstone-methodiek.[11] Deelname aan deze selectielijst is geen wettelijke verplichting. Omdat e-mailbewaring een belangrijk onderdeel van de huidige systematiek vormt om informatie veilig te stellen is het wel sterk aan te raden om gebruik te maken van een methodiek voor het vaststellen en veiligstellen van cruciale informatie van belangrijke publieke en ambtelijke functionarissen uit de organisatie. Zeewolde heeft primaire taken op het gebied van HRM uitbesteed aan MIZ. Bij MIZ maakt de afdeling gebruik van de applicatie Motion.
In 2021 werd Motion door de archiefinspecteur van SNWV als niet compliant beoordeeld.[12]
In 2023 heeft MIZ, na aanpassingen op een aantal punten, van de archiefinspecteur een positief advies voor gebruik van Motion gekregen.[13] Bij dit advies werden randvoorwaarden gesteld waaraan het positief advies is gekoppeld. Een hiervan betrof het opnemen van mailberichten in Motion. Hoewel de andere randvoorwaarden zijn opgelost, is er in 2024 nog geen concrete oplossing voor opslag van mailberichten in Motion. Ik raad aan dat de gemeente concrete stappen en de mogelijkheid voor het opslaan van mailberichten in Motion gaat implementeren. Mijn aanbeveling hierover blijft dan ook voor 2025 staan.

Aanbeveling	*Bevinding eind 2024*
Zorg ervoor dat e-mailberichten in de applicatie van Motion kunnen worden opgeslagen.	

[11] Https://vng.nl/brieven/selectielijst-e-mailbewaring-volgens-de-capstone-methodiek
[12] Auditrapport Motion bij Meerinzicht: en de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde,2021.
[13] U2023-109 Positief Advies Motion Zeewolde, 2023.

Automatisch archiveren

MIZ maakt gebruik van Corsa als centraal DMS. In 2024 zijn er verschillende projecten uitgevoerd die verbetering en verduurzaming van het DMS tot doel hebben. Het DMS is voorzien van aanvullende metadatavelden die ontsluiting van informatie op een gedetailleerd niveau mogelijk maken. De gemeente heeft een project lopen voor het automatisch toekennen van metadata aan zaaktypes. In 2024 heeft MIZ verder gewerkt aan het project *Automatisch Archiveren*. DIV gaat in 2025 verder met het uitwerken van automatisch archiveren in het zaaksysteem. Omdat dit onderdeel continuerend is beschouw ik mijn aanbeveling hierover als voldoende ingevuld.

Interne kwaliteitszorg en toezicht

Kwaliteitssysteem archiefbeheer

Een goed functionerend kwaliteitszorgsysteem is volgens artikel 16 van de Archiefregeling essentieel voor het borgen van het beheer van archiefbescheiden. Ook is het essentieel voor het continue verbeteren van de kwaliteit van het informatiebeheer van de organisatie. De gemeente Zeewolde heeft op operationeel niveau een kwaliteitssysteem ingevoerd. Vanuit het programma WAD voert MIZ kwaliteitscontroles uit voor de achterstanden. Vanaf 2025 gaat MIZ de kwaliteitscontroles ook toepassen voor nieuwe en lopende zaken.

Kwaliteitszorg op tactisch en strategisch niveau is nog niet in beleid uitgewerkt. De gemeente is van plan om vanuit het programma Woo het Informatiebeheer en Archivering Framework[14] in te zetten om kwaliteitszorg op de andere niveaus. In 2024 is dit programma nog niet uitgewerkt in concrete plannen. De gemeente Zeewolde is wel van plan om hier in 2025 vervolg aan te geven. Omdat een goed kwaliteitssysteem onmisbaar is voor effectief informatie- en archiefbeheer raad ik aan om hier in 2025 concrete stappen in ze zetten. Het is niet ondenkbaar om in 2025 een vastgesteld en geïmplementeerd kwaliteitssysteem te realiseren. Daarom blijft mijn aanbeveling hierover voor 2025 staan.

Aanbeveling	*Bevinding eind 2024*
Ga verder met de uitrol van het kwaliteitsplan per team.	

[14] IBA-framework van VHIC.

Draai voor de al geïmplementeerde onderdelen in 2024 cyclische rapportages en deel deze met de gemeentearchivaris, wanneer deze betrekking hebben op het informatie- en archiefbeheer.	

Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden

Applicatieoverzicht

Elke overheidsorganisatie hoort een overzicht te hebben van haar archieven. Met een applicatieoverzicht wordt het mogelijk om voor alle, door de gemeente Zeewolde gebruikte, applicaties in beeld te brengen en daarmee vast te leggen in welk applicaties (permanent te bewaren) archiefbescheiden worden aangemaakt en beheerd. Daarnaast is het met een dergelijk overzicht mogelijk om aanvullende afspraken over het beheer van informatie te maken. Zeewolde beschikt in 2024 nog niet over een uitgewerkt applicatieoverzicht. Zeewolde werkt aan een informatiebeheerplan waar een applicatieoverzicht een onderdeel van gaat zijn. In 2025 gaat Zeewolde hiermee verder en komt met voorstellen richting de netwerkdirectie om onder andere de I-navigator verder in te richten en de zaaktypecatalogus in te zetten om een volledig overzicht op te stellen voor alle archiefbescheiden en de applicaties waar deze zich in bevinden. Omdat Zeewolde nog geen concreet applicatieoverzicht heeft, blijft mijn aanbeveling hierover voor 2025 staan.

Aanbeveling	*Bevinding eind 2024*
Stel een applicatieoverzicht op en deel deze met de gemeentearchivaris.	

Metadataschema

De gemeente Zeewolde maakt voor metadatering in het DMS gebruik van het metadatamodel Noordwest-Veluwe. Dit metadatamodel is vastgesteld voor de omgeving in de Corsa-applicatie. Het metadatamodel Noordwest-Veluwe komt uit 2018 en is gebaseerd op TMLO.[15] TMLO kent enkele knelpunten die met het nieuwe metadatamodel MDTO worden opgelost. Het overgaan op MDTO is bij wet niet verplicht, maar het lost wel de knelpunten van TMLO op en bevordert een eenvoudigere aansluiting op systemen die al wel volgens MDTO zijn of worden ingericht. Zeewolde heeft aangegeven dat het opstellen van een MDTO-compliant metadataschema op

[15] Metadatamodel Noordwest-Veluwe versie 1.0 d.d. 4 oktober 2018.

termijn in EHZM-verband wordt opgepakt als onderdeel van de 7 minimale eisen in het kader van de Wet open overheid (Woo). Zeewolde heeft hier nog geen concrete planning voor opgesteld. Gezien de beperkte capaciteit voor informatie- en archiefbeheer zie ik dit nu ook niet als een onderdeel dat met prioriteit opgepakt moet worden. Wel wil ik de gemeente meegeven om de mogelijke overstap van TMLO naar MDTO te onderzoeken en alvast te verwerken in een langetermijnplanning.

Naast het centrale DMS maakt de gemeente ook gebruik van diverse vakapplicaties. Deze applicaties maken, voor zover te achterhalen, geen gebruik van het TMLO-schema. Omdat Zeewolde nog geen applicatieoverzicht heeft met de gebruikte metadatamodellen per applicatie is dit nu ook niet met zekerheid te zeggen. Ik raad dan ook aan om een inventarisatie uit te voeren en per applicatie aan te geven of en welk metadatamodel er is toegepast. Applicaties die buiten Corsa worden beheerd bevatten informatie die ook aan de eisen voor goed informatie- en archiefbeheer moeten voldoen. Dit betekent, onder andere, dat deze applicaties over een geldig metadataschema beschikken. Zeewolde kan ervoor kiezen om, voor applicaties geldende, specifieke metadatamodellen te gebruiken of een uniform metadatamodel voor alle vakapplicaties applicaties te implementeren. In mijn bevinding over 2023 sprak ik van het opstellen en implementeren van een MDTO specifiek metadataschema voor vakapplicaties. Het is realistisch om eerst de basis op orde te krijgen, dat houdt in dat ik de keuze voor een metadatamodel in mijn aanbeveling openlaat. Omdat de gemeente metadatering in vakapplicaties nog onvoldoende in beeld heeft blijven mijn aanbevelingen hierover, in gewijzigde vorm, voor 2025 staan.

Aanbeveling	*Bevinding eind 2024*
Ga na of applicaties die buiten Corsa archiefbescheiden beheren ook een eigen metadataschema hebben.	
Als bovenstaande niet aan de orde is, zorg dat dan een compliant metadataschema wordt opgesteld en geïmplementeerd.	

Bewaarstrategie

Elke overheidsorganisatie moet maatregelen treffen om te zorgen voor duurzame toegankelijkheid en betrouwbaarheid van informatie.[16] Een instrument om duurzame toegankelijkheid en betrouwbaarheid te borgen is de bewaarstrategie. De gemeente Zeewolde is voornemens om een

[16] Archiefbesluit 1995, artikel 11.

bewaarstrategie op te stellen als onderdeel van het Informatiebeheerplan. Deze activiteiten zijn opgenomen in het programma Woo. Voordat Zeewolde concreet aan de slag kan met de bewaarstrategie moet dit programma eerst op ambtelijk en bestuurlijk niveau worden vastgesteld. Een bewaarstrategie is onmisbaar voor goed informatie- en archiefbeheer, ik raad dan ook aan om niet te lang te wachten met vaststelling van het programma en te mikken op het op- en vaststellen van de bewaarstrategie in 2025. Mijn aanbeveling hierover blijft dan ook voor 2025 relevant.

Aanbeveling	*Bevinding eind 2024*
Werk een overkoepelende bewaarstrategie uit en voer deze in.	

Overbrenging van archiefbescheiden

Bouw- en milieuvergunningen

In mijn verslag over 2023 heb ik twee archieven met vergunningen aangemerkt die voor overbrenging naar de archiefbewaarplaats in aanmerking komen. Het ging hierbij om:

1) De bouwvergunningen van 1984 tot en met 2010.
2) De milieuvergunningen van 1984 tot en met 2016.

De gemeente Zeewolde heeft de fysieke archiefbewerking van de bouwvergunningen uitbesteed aan VADA archieven. Samen met deze partij heeft de gemeente in 2024 de archiefbewerking afgerond en de overbrenging naar de archiefbewaarplaats voorbereid. Het archief is in januari 2025 formeel overgebracht naar de archiefbewaarplaats en is sindsdien in beheer bij de archiefdienst. Omdat de overbrenging formeel is afgerond beschouw ik mijn aanbeveling hierover dan ook als ingevuld.

Het archief met milieuvergunningen wordt intern door de gemeente bewerkt. De beschikbare capaciteit is in 2024 ondanks periodiek wegvallen van capaciteit gehandhaafd. De voorbereidingen

zijn aan de kant van de gemeente in 2024 grotendeels afgerond. De afronding en overbrenging van de milieuvergunningen zal naar verwachting in 2025 plaatsvinden. De archiefdienst heeft aangeboden een rol te vervullen in het leveren van geprinte stickers en etiketten. Zodra de archiefdienst de stickers en etiketten heeft gedeeld met de gemeente kan het proces worden vervolgd. Omdat de milieuvergunningen formeel nog niet zijn overgebracht blijft mijn aanbeveling hierover voor 2025 staan.

Aanbeveling	*Bevinding eind 2024*
Rond de bewerking van de milieuvergunningen af en breng deze over naar de archiefbewaarplaats.	

Bestuursarchief

Naast de hierboven genoemde bouwvergunningen beschikt de gemeente Zeewolde ook over een bestuursarchief welke voor overbrenging in aanmerking komt. De looptijd van dit blok was in eerste instantie vastgesteld op de periode 1991 tot en met 2010. In de actiepuntenlijst van de gemeente Zeewolde uit 2020 is in de planning opgenomen dat de bewerking uiterlijk 2030 gereed is.[17] Bij aanvang van de bewerking door een externe partij is de looptijd van dit blok verruimd naar de periode 1991 tot en met 2015.[18] De gemeente Zeewolde had uitstel aangevraagd voor overbrenging tot 1 januari 2027.[19] Uit de beoordeling van IBT blijkt dat de gemeente Zeewolde op 16 februari 2022 uitstel tot overbrenging heeft gekregen tot 1 januari 2025.[20] In mijn verslag over 2023 heb ik aangegeven dat het archief naar verwachting in 2028 overgebracht kan worden.[21] De externe archiefbewerker heeft aangegeven dat de bewerking in 2026 kan worden afgerond. Omdat de bewerking van het bestuursarchief doorloopt beschouw ik mijn aanbeveling daarover als voldoende ingevuld.

Hoewel de concrete bewerking van dit blok doorloopt lijkt er gedurende het proces onduidelijkheid te zijn ontstaan over afspraken. Ik wil dan ook voorstellen om de gemaakte afspraken nogmaals bij alle partijen helder te krijgen zodat er geen misvattingen bestaan over de

[17] Actiepuntenlijst_S_z200026822_2, 14 mei 2020.
[18] Verslag overleg 16 mei 2023.
[19] Verzoek machtiging opschorting overbrenging archiefbescheiden, brief met kenmerk 00500000187177, 11 januari 2021.
[20] Beoordelingsbrief IBT 2023-2024 gemeente_Zeewolde.
[21] Jaarverslag toezicht informatiebeheer gemeente Zeewolde 2023.

overbrenging van het bestuursarchief over de periode 1991 tot en met 2015. De formele, door de provincie afgegeven, overbrengingstermijn is verstreken en het is niet realistisch om de overbrenging op korte termijn te realiseren. Ik ben van mening dat, de onduidelijkheid over de procesafspraken een zorgelijke situatie is die met urgentie opgepakt moet worden.

In dat kader adviseer ik de gemeente Zeewolde om:

1) Bij Gedeputeerde Staten ontheffing aan te vragen voor overbrenging van het bestuursarchief tot 1 januari 2027.
2) Een herziene planning op te stellen voor de bewerking en overbrenging van het bestuursarchief en zet de deadline hiervoor in Q3 2026.
3) Middelen en capaciteit vrij te maken voor overbrenging van het bestuursarchief in 2026.

Aanbeveling	*Bevinding eind 2024*
Dien een nieuwe machtiging tot opschorting van overbrenging in voor het bestuursarchief over de periode 1991 tot en met 2015.	
Stel een herziene planning op voor de bewerking en overbrenging van het bestuursarchief en zet de deadline vast in Q3 2026.	
Stel de nodige middelen en capaciteit ter beschikking aan DIV om de overbrenging van het bestuursarchief uiterlijk in Q4 2026 te realiseren.	

4. Gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden

De gemeente Zeewolde neemt deel aan meerdere gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden die voor of namens de gemeente primaire taken uitoefenen. Voor een deel van deze organisaties blijft de gemeente de zorgdrager voor de archiefbescheiden die in het kader van uitoefening van deze primaire taken worden gevormd of ontvangen door deze organisaties.

De volgende organisaties zijn bekend als Gemeenschappelijke Regelingen en Verbonden Partijen van de gemeente Zeewolde:

1. Veiligheidsregio Flevoland (VRF)
2. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland (GGD FL)
3. Omgevingsdienst Flevoland en Gooi en Vechtstreek (OFGV)

4. Meerinzicht (MIZ)
5. Sociaal Domein Flevoland (SDF)
6. Coöperatie Veluwerandmeren
7. Regio Noord-Veluwe, onderdeel Regionaal Bureau Leerlingenzaken
8. Regionale Sociale Recherche (RSR)
9. Het Flevolands Archief (HFA)

Voor niet alle partijen is actuele informatie over het toezicht beschikbaar. Met de gemeente is afgesproken om het toezicht op deze partijen gefaseerd op te pakken en te verwerken. Het is van belang dat er eerst een volledig overzicht wordt opgesteld van alle aan de gemeente Zeewolde gerelateerde Gemeenschappelijke Regelingen en Verbonden Partijen. Wanneer dat gereed is, zal de gemeente in samenwerking met de betreffende organisatie een overzicht van de tot dan toe gemaakte afspraken moeten maken. Vervolgens is de toets nodig of de gemaakte afspraken volstaan. Mocht dat niet het geval zijn dan moeten er aanvullende afspraken worden gemaakt. Ik raad dan ook aan om vanuit de basis te starten en in 2025 een volledig overzicht op te stellen met alle aan de gemeente Zeewolde gekoppelde gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden. Ik raad ook aan om hier alle organisaties in op te nemen die een taak in het primaire proces van de gemeente uitvoeren en daarmee onderhevig zijn aan archiefwettelijk toezicht.

Aanbeveling	*Bevinding eind 2024*
Stel een definitief overzicht op van alle aan de gemeente Zeewolde gekoppelde gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden. Neem hier ook alle organisaties op die een taak in het primaire proces van de gemeente uitvoeren.	

5. Aanbevelingen voor 2025

KPI-Onderwerp	*Aanbeveling*	*Status*
Lokale Regelingen	*Neem een Instellingsbesluit voor het SIO en leg daarin vast dat het SIO via MIZ verloopt.*	
	Stel de door Zeewolde aangemerkte hotspots formeel vast.	
	Werk beleid uit om informatie van de hotspots als zodanig aan te merken en te bewaren/beheren.	
Middelen en mensen	*Zorg ervoor dat de huidige capaciteit van DIV voldoende is om alle informatie- en archiefbeheerstaken van Zeewolde uit te voeren.*	
	Werf, overeenkomstig het programmaplan, voldoende nieuw personeel.	
	Zet in op een centralere rol van DIV binnen de organisatie als kennis- en expertisegebied op het terrein van informatie- en archiefbeheer.	
	Ga verder met het wegwerken van de (analoge) achterstanden.	
Archiefruimte, applicaties, archiefbewaarplaats en e-Depot	*Maak een keuze uit het:* *3) Verbouwen van de kluisruimte van Burgerzaken.* *4) Het aanvragen van ontheffing bij de provincie voor opslag in de kluisruimte.* *Het opheffen van de kluisruimte als archiefruimte en het ergens anders onderbrengen van het archief.*	
	Zorg ervoor dat e-mailberichten in de applicatie van Motion kunnen worden opgeslagen.	
Interne kwaliteitszorg en toezicht	*Ga verder met de uitrol van het kwaliteitsplan per team.*	
	Draai voor de al geïmplementeerde onderdelen in 2024 cyclische rapportages en deel deze met de gemeentearchivaris, wanneer deze betrekking hebben op het informatie- en archiefbeheer.	
Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden	*Stel een applicatieoverzicht op en deel deze met de gemeentearchivaris.*	
	Ga na of applicaties die buiten Corsa archiefbescheiden beheren ook een eigen metadataschema hebben.	
	Als bovenstaande niet aan de orde is, zorg dat dan een compliant metadataschema wordt opgesteld en geïmplementeerd.	
	Werk een overkoepelende bewaarstrategie uit en voer deze in.	
Overbrenging van archiefbescheiden	*Rond de bewerking van de milieuvergunningen af en breng deze over naar de archiefbewaarplaats.*	
	Dien een nieuwe machtiging tot opschorting van overbrenging in voor het bestuursarchief over de periode 1991 tot en met 2015.	
	Stel een herziende planning op voor de bewerking en overbrenging van het bestuursarchief en zet de deadline vast in Q3 2026.	

	Stel de nodige middelen en capaciteit ter beschikking aan DIV om de overbrenging van het bestuursarchief uiterlijk in Q4 2026 te realiseren.	

6. Beheer archiefbewaarplaats

De overgebrachte archieven van de gemeente Zeewolde zijn in beheer bij Het Flevolands Archief. Voor de gemeente beheert HFA circa twintig archieven en collecties met een omvang van zo'n 288 strekkende meter.

In 2024 hebben we als onderdeel van het lopende traject 'Toegankelijk maken Flevolandse Bronnen' de volgende archieven bewerkt.

Code	Titel	Omvang	Overheid/particulier
0563	Oogstfeest Zeewolde	1,750m	Particulier
0553	Wandkleed Zeewolde	0,250m	Particulier

De gemeente Zeewolde beschikt over drie collecties die nog niet in goede, geordende en toegankelijke staat zijn gebracht, maar al wel in de gemeentelijke archiefbewaarplaats bij HFA zijn geplaatst. Ook zijn er nog geen formele en concrete afspraken gemaakt. Het gaat om de volgende collecties.

Code	Titel	Omvang	Overheid/particulier
0258	Verzameling Joop Poelhekke over de gemeente Zeewolde	25,418m	Particulier
0260	Poelhekke, J. (Joop), foto's	21,9MB	Particulier
0173	Stichting de Verbeelding Kunst en Landschap Natuur	15,875m	Particulier

De verwerving van deze collecties is gedeeltelijk onherleidbaar verlopen. Voor een deel is het materiaal in bruikleen gegeven en voor een deel is het aangekocht door de gemeente en in de archiefbewaarplaats geplaatst. De drie bovengenoemde collecties bevinden zich inmiddels al voor lange tijd in de archiefbewaarplaats zonder dat de bruikleen is hernieuwd of omgezet in een schenking. Omdat dit materiaal formeel nog niet is geschonken, is het van belang dat de gemeente in samenspraak met HFA en, voor zover te herleiden, de rechthebbenden goede afspraken maakt om deze collecties een definitieve plek in de archiefbewaarplaats te geven. Daarom doe ik de volgende aanbevelingen:

1) Breng de collecties in goede, geordende en toegankelijke staat.
2) Zet de bruikleen van de collecties van Poelhekke en de Verbeelding om in een schenking.

3) Zorg ervoor dat het intellectueel eigendom van deze collecties bij de archiefdienst komt te berusten om maximale openbaarheid te borgen.

In 2024 is HFA verdergegaan met de service Scanning-on-demand waarbij aangevraagde documenten worden gescand en doorzoekbaar gemaakt voor de website. In 2024 zijn er meerdere aanvragen geweest voor de archieven van de gemeente Zeewolde. In totaal zijn in 2024 de volgende aanvragen gedaan voor archieven van de gemeente Zeewolde:

Code	Titel	Aanvragen
0784	Gemeente Zeewolde	4

Op dagelijkse basis houdt HFA zich bezig met het materieel beheer en behoud van archieven van overheids- en particuliere instellingen. Dit betekent dat we niet alleen beheer uitvoeren voor de collecties zelf, maar ook toezien op de juiste bewaaromstandigheden van de archiefbewaarplaats. In 2024 hebben we periodieke controles uitgevoerd op de mogelijke aanwezigheid van schadelijke elementen en het klimaat van de depots. Uit deze controles is gebleken dat de bewaaromstandigheden in de archiefbewaarplaats in 2024 in orde zijn. Er is geen aantoonbaar risico op informatieverlies als gevolg van mogelijke schadelijke elementen.

Aanbeveling	*Bevinding eind 2024*
Breng de collecties in goede, geordende en toegankelijke staat.	
Zet de bruikleen van de collecties van Poelhekke en de Verbeelding om in een schenking.	
Zorg ervoor dat het intellectueel eigendom van deze collecties bij de archiefdienst komt te berusten om maximale openbaarheid te borgen.	